

DELOVNO PRAVO

posebno varstvo

izr. prof. dr. Barbara Kresal

POSEBNO VARSTVO

- ZDR DOLOČA, DA NEKATERE SKUPINE DELAVCEV UŽIVAJO POSEBNO DELOVNOPRAVO VARSTVO:
 - Ženske oziroma delavci zaradi starševstva
 - Mladi delavci
 - Delavci z gibalnimi, senzornimi in drugimi ovirami (invalidi)
 - Starejši
- PREPOVED DISKRIMINACIJE!

VARSTVO ŽENSK OZIROMA VARSTVO DELAVK IN DELAVCEV ZARADI STARŠEVSTVA

- Prvotno posebno varstvo za delavke zaradi varstva zdravja v zvezi z nosečnostjo in materinstvom → razvoj v smeri izenačevanja odgovornosti žensk in moških v zvezi s starševstvom in posledično uveljavljanje načela enakih možnosti in enakega obravnavanja delavk in delavcev na področju dela
- Namen delovnopravne posebne varstvene ureditve na tem področju je, da delavcem in delavkam omogoči ustrezno usklajevanje delovnih in družinskih obveznosti ter zagotovi ustrezno varstvo njihovega delovnopravnega položaja
- Pomen prava EU

VARSTVO ŽENSK OZIROMA VARSTVO DELAVK IN DELAVCEV ZARADI STARŠEVSTVA

Najpomembnejše prepovedi in dodatne pravice v tej zvezi:

- *Prepoved opravljanja težkih, zdravju škodljivih del v času nosečnosti in v času dojenja*
- *Varstvo v zvezi z nočnim delom in nadurnim delom ter neenakomerno razporeditvijo in prerazporeditvijo delovnega časa*
- *Pravica do odmora za dojenje*
- *Pravica do odsotnosti z dela zaradi starševskega dopusta; vrste starševskega dopusta:*
 - *Porodniški dopust*
 - *Očetovski dopust*
 - *Dopust za nego in varstvo otroka*
 - *Posvojiteljski dopust*
- *Pravica do dela s krajšim delovnim časom zaradi nege in varstva otroka*
- *Posebno varstvo pred odpovedjo in prepoved diskriminacije pri odpovedi*
- *Pravica do varstva podatkov v zvezi z nosečnostjo*
- *Pravica do daljšega letnega dopusta*
- *Drugo (npr. odklonitev napotitve na delo v tujino)*

VARSTVO MLADIH DELAVCEV

- **MLADI DELAVCI:** delavci, ki še niso dopolnili 18 let starosti → stari od 15 do 18 let
- **Najpomembnejše prepovedi in dodatne pravice za mlade delavce so:**
 - *Prepoved opravljanja težkih, zdravju škodljivih del*
 - *Prepoved opravljanja nočnega dela*
 - *Posebne omejitve glede delovnega časa, odmora in počitkov*
 - *Prepoved opravljanja dela prek polnega delovnega časa*
 - *Pravica do daljšega letnega dopusta*
- **PREPOVED OTROŠKEGA DELA**

VARSTVO INVALIDOV

- Delavci z gibalnimi, senzornimi, intelektualnimi ali drugimi ovirami
- Posebno varstvo :
 - po ZDR in
 - po drugih predpisih
- Najpomembnejše prepovedi in dodatne pravice v okviru delovnopравниega varstvo po ZDR:
 - *Prepoved opravljanja dela prek polnega delovnega časa*
 - *Pravica do daljšega letnega dopusta*
 - *Posebno varstvo pred odpovedjo in prepoved diskriminacije pri odpovedi*

VARSTVO STAREJŠIH DELAVCEV

- **Starejši delavci: delavci, ki so *starejši od 55 let***
prehodno obdobje za ženske (od uveljavitve ZDR se starostna meja za ženske postopno dviguje, tako da bo enaka starost dokončno uveljavljena s 1. 1. 2015)
- **Najpomembnejše prepovedi in dodatne pravice za starejše delavce po ZDR:**
 - *Prepoved nadurnega in nočnega dela brez soglasja delavca*
 - *Pravica do daljšega letnega dopusta*
 - *Posebno varstvo pred odpovedjo in prepoved diskriminacije pri odpovedi*
 - *Pravica do dela s krajšim delovnim časom, če se delno upokoji*